

REVISIONSFIRMAET ERIK CHRISTENSEN

STATSAUTORISEREDE REVISORER I/S
VETER VOLDGADE 106, 1552 KØBENHAVN V
TLF: 33 13 29 12. FAX: 33 32 02 12. E-MAIL: EC@REVEC.DK
ANSVARLIGE INDEHAVERE:
HENNING ROSENVOLD . HENRIK SATTRUP

Fjerkræafgiftsfonden

Regnskab for året 1. oktober 2007 - 30. september 2008

Indholdsfortegnelse

	Side
Ledespåtegning	3
Revisionspåtegning	4
Resultatopgørelse for året 1. oktober 2007 - 30. september 2008	5
Balance pr. 30. september 2008	6
Noter til regnskabet	7-8
Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere	9-11
Opgørelse over de seneste 5 regnskabsår	12

Ledelsespåtegning

Vi har d.d. aflagt regnskab for året 1. oktober 2007 - 30. september 2008 for Fjerkræafgiftsfonden. Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 487 af 30. maj 2007 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inde for jordbrugs- og fiskeriområdet, og giver efter vor mening et retvisende billede af Fjerkræafgiftsfondens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultat.

København, den 22. januar 2009

Daglig ledelse

Tage Lysgaard
generalsekretær

Bestyrelse

Ole Høgh Sørensen
formand

Claus Zakarias

Erik Dam Jensen

Anders Dalum Hansen

Jacob Roland Pedersen

Martin Merrild

Lars Lunding

Frede Lorenzen

Magne Bisgaard

Sofie Krogh Holm

Hanne Holgaard

Helle Risdahl Juul-Madsen

Den uafhængige revisors påtegning

Til ledelsen i Fjerkræafgiftsfonden

Vi har revideret regnskabet for Fjerkræafgiftsfonden for regnskabsåret 1. oktober 2007 - 30. september 2008, omfattende ledelsespåtegning, resultatopgørelse, balance, noter og femårsoversigt. Regnskabet aflægges i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et regnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med "Bekendtgørelse om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet" dateret 30. maj 2007. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et regnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om regnskabet på grundlag af vor revision. Revisionen er udført i overensstemmelse med "Bekendtgørelse om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet" dateret 30. maj 2007 og med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at regnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i regnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for virksomhedens udarbejdelse og aflæggelse af et regnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af regnskabet.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.
Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at regnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. september 2008 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. oktober 2007 - 30. september 2008 i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

København, den 22. januar 2009

Revisionsfirmaet Erik Christensen

statsautoriserede revisorer I/S

Henrik Sattrup
statsaut. revisor

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2007/08

<i>Beløb i 1.000 kr.</i>	<i>Senest godkendte budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Relativ fordeling af B i %</i>	<i>Afvigelse (B-A/A) *100%</i>
Note	A	B	C	D
INDTÆGTER:				
Overført fra forrige år	4.461	4.461	17	0,0
1 Produktionsafgifter	12.483	12.974	49	3,9
2 Promillemidler	8.516	8.516	32	0,0
2 CO 2-midler	187	187	1	0,0
Særbevilling og anden indtægt	0	0		
Renter	110	415	2	277,3
Tilskud til fondsadministration	151	151	1	0,0
I. Indtægter i alt	25.908	26.704	100	3,1
UDGIFTER:				
3 Samlede tilskud fordelt på formål				
Afsætningsfremme i alt	1.532	1.559	8	1,8
Forskning og forsøg i alt	4.877	4.343	21	-10,9
Produktudvikling i alt	0	0		
Rådgivning i alt	6.525	6.730	32	3,1
Uddannelse i alt	396	396	2	0,0
Sygdomsforebyggelse i alt	7.417	6.995	34	-5,7
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0		
Dyrevelfærd i alt	402	689	3	71,4
Kontrol i alt	0	0		
Særlige foranstaltninger	0	0		
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer	0	0		
II. Udgifter til formål i alt	21.149	20.712	100	-2,1
Fondsadministration				
Generel fondsadministration	151	151		0,0
Revisionsudgifter	55	55		0,0
4 Bestyrelses honorar	0	0		
III. Administration i alt	206	206		0
IV. Udgifter i alt	21.355	20.918		-2
Overførsel til næste år	4.553	5.786		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	21,3	27,7		

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2007/08

<i>Beløb i 1.000 kr.</i>	<i>Senest godkendte budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Relativ fordeling af B i %</i>	<i>Afvigelse (B-A/A) *100%</i>
Note	A	B	C	D

5 V. Balance	2007	2008		
Aktiver i alt	12.497	12.216		
Likvide midler:				
Indestående i bank	7.479	8.183		
Debitorer:				
Tilgodehavende	2.320	1.919		
Beregnet tilskud Promilleafgiftsfonden	2.430	2.104		
Andre tilgodehavender	268	10		
Passiver i alt	12.497	12.216		
Kreditorer:				
Det Danske Fjerkræraad	7.983	4.122		
Danmarks Landbrugsrådgivning, Landscentret Fjerkræ		1.324		
Københavns Universitet, Det Biovidenskabelige Fakultet		156		
DTU Veterinærinstituttet		127		
Århus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet		453		
Andre kreditorer	55	250		
Disponible midler:				
Overført fra forrige år	3.835	4.459		
Årets resultat	624	1.325		
Overførsel til næste år	4.459	5.784		

6 Supplerende oplysninger:				
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
Det Danske Fjerkræraad	13.951	14.125	68,2	-1,2
Danmarks Landbrugsrådgivning, Landscentret Fjerkræ	5.851	5.074	24,5	13,3
Århus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet	483	620	3,0	-28,4
DTU Veterinærinstituttet	390	387	1,9	0,8
Københavns Universitet, Det Biovidenskabelige Fakultet	294	326	1,6	-10,9
Økologisk Landsforening	180	180	0,9	0,0
VI. I alt	21.149	20.712	100,0	-2,1

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2007/08

<i>Beløb i 1.000 kr.</i>	<i>Senest godkendte budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Relativ fordeling af B i %</i>	<i>Afvigelse (B-A/A) *100%</i>
Note	A	B	C	D

Noter til punkterne I - VI

Note 1 - Produktionsafgifter

	Produktions- afgiftssats øre/kg	Regnskab mængde 1.000 tons	Beløb t.kr.
3 afgiftssatser er ændret med virkning fra uge 41 2007			
1. Slagterier			
Slagtekyllinger, levende vægt	1,3	227,5	2.958
Andet fjerkræ, slagtet vægt	0,5	0	
2. Rugerier			
	øre/stk.	mio.stk.	
Slagtekyllinger, levende vægt	6,00/5,00	127,05	6.493
Hønekyllinger	90,00/10,00	2,52	296
Kalkunkyllinger	6,0	0,00	0
Gæslinger	6,0	0,04	2
Ællinger	8,0	0,98	78
Agerhøns, fasaner, rugeæg	20,0	1,85	371
3. Pakkerier			
	kr./1.000 stk.	mio.stk.	
Konsumæg	1,25/3,20	826	2.612
4. Eksport			
	øre/stk.	mio.stk.	
Høns	0,60	1,09	7
Kyllinger	2,08	4,58	95
Kalkuner	5,00	1,00	50
Ællinger	1,10	0,93	10
5. Strudse			
	kr./stk.	1.000 stk.	
Slagtet, afrikansk	30	0,01	2
Slagtet, emu	15	0,00	0
Slagtet, nanduer	6	0,00	0
Afgiftsprovener			12.974
Provenu, konsumæg			2.915
Provenu, slagtefjerkræ			9.686
Provenu, strudse			2
Provenu, vildtfugle			371
			12.974

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2007/08

<i>Beløb i 1.000 kr.</i>	<i>Senest godkendte budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Relativ fordeling af B i %</i>	<i>Afvigelse (B-A/A) *100%</i>
Note	A	B	C	D

Note 2 - Promilleafgiftsfonden

	Senest god-	Regnskab
	kendte budget	
Ordinært tilskud	8.516	8.516
CO 2 midler	187	187
I alt	8.703	8.703

der er anvendt til dækning af følgende aktiviteter:

Ordinære midler:

Sygdomsforebyggelse	3.466	3.466
Rådgivning	2.600	2.600
Forskning og forsøg	2.000	2.000
Afsætningsfremme	250	250
Dyrevelfærd	200	200
	<u>8.516</u>	<u>8.516</u>

CO 2 midler:

Rådgivning	187	187
I alt	8.703	8.703

Note 3 - Bestyrelseshonorarer

Der ydes ikke honorarer til medlemmerne af Fjerkræafgiftsfondens bestyrelse

Supplerende oplysninger - Regnskab 2007/08

<i>Beløb i 1000 kr.</i>	<i>Senest godkendte budget</i>	<i>Regnskab</i>
VII. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere		
Det Danske Fjerkræraad i alt	13.951	14.125
Sygdomsforebyggelse		
1. Generel Sygdomsforebyggelse	3.026	3.166
2. Analyser, forældredyrsproduktion i slagtekyllingeproduktione	1.275	1.429
3. Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease	1.966	1.250
I alt Sygdomsforebyggelse	6.267	5.845
Rådgivning		
4. Projektstyring, generel rådgivning, København	2.543	2.613
5. Produktionsregnskaber	1.120	1.255
I alt Rådgivning	3.663	3.868
Afsætningsfremme		
6. Afsætningsfremme, konsumæg	158	223
7. Afsætningsfremme, slagtefjerkræ	378	580
8. Tilskud til afsætningsfremme, Landbrugsrådet	396	396
9. Måltider og ernæring	600	360
I alt Afsætningsfremme	1.532	1.559
Forskning og forsøg		
10. Visionklassificering	1.691	1.768
I alt Forskning og forsøg	1.691	1.768
Dyrevelfærd		
11. Dyrevelfærd generelt	312	483
12. Stikprøvekontrol, slagtekyllinger	90	206
I alt Dyrevelfærd	402	689
Uddannelse		
13. Tilskud til uddannelse, Landbrugsrådet	396	396
I alt Uddannelse	396	396

Supplerende oplysninger - Regnskab 2007/08

<i>Beløb i 1000 kr.</i>	<i>Senest godkendte budget</i>	<i>Regnskab</i>
VII. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere		
Danmarks Landbrugsrådgivning i alt	5.851	5.074
Rådgivning		
14. Konsulentrådgivning fra Landscentret Fjerkræ	2.862	2.862
I alt Rådgivning	2.862	2.862
Forskning og forsøg		
15. Boksforsøg	700	700
16. Lugt- og ammoniakemission fra slagtekyllingestalde	137	137
17. Slagtekyllingers proteinudnyttelse	26	26
18. Lugt- og ammoniakemission fra æglæggestalde	330	97
19. Slagtekyllingers behov for aminosyrer	300	15
20. ELISA bestemmelse af ND antistoffer	243	243
21. Afbrænding af fjerkrægødning	178	13
22. Lugt- og ammoniakemission fra rugeægsstalde	225	131
I alt Forskning og forsøg	2.139	1.362
Sygdomsforebyggelse		
23. Veterinær assistance	850	850
I alt Sygdomsforebyggelse	850	850
AU, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet		
Forskning og forsøg		
24. Grønt lys under rugning	250	387
25. Immunitet ved Newcastle disease vaccination	233	233
I alt Forskning og forsøg	483	620

Supplerende oplysninger - Regnskab 2007/08

<i>Beløb i 1000 kr.</i>	<i>Senest godkendte budget</i>	<i>Regnskab</i>
VII. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere		
DTU, Veterinærinstituttet I alt	390	387
<i>Sygdomsforebyggelse</i>		
26. Sundhedsstyring i vildtopdræt	300	300
I alt Sygdomsforebyggelse	300	300
<i>Forskning og forsøg</i>		
27. Beskidte æg i konsumægproduktionen, spirochaeter ?	90	87
I alt Forskning og forsøg	90	87
KU, Det Biovidenskabelige Fakultat i alt	294	326
<i>Forskning og forsøg</i>		
28. Resistens hos E.Coli	200	232
29. Amyloid arthropati	94	94
I alt Forskning og forsøg	294	326
Økologisk Landsforening I alt	180	180
<i>Forskning og forsøg</i>		
30. Fosforudnyttelse i økologisk produktion	180	180
I alt Forskning og forsøg	180	180

Fjerkræafgiftsfonden - Opgørelse over de seneste 5 regnskabsår

<i>Beløb i 1000 kr.</i>	<i>Regnskab 2004</i>	<i>Regnskab 2005</i>	<i>Regnskab 2006</i>	<i>Regnskab 1/1 -30/9 2007</i>	<i>Regnskab 2007/08</i>
-------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	------------------------------------	-----------------------------

INDTÆGTER:

Overført fra forrige år	3.278	780	3.338	3.835	4.461
Produktionsafgifter	10.478	14.570	13.318	10.868	12.974
Promilleafgifter	8.251	8.867	9.185	7.180	8.516
CO 2-midler	0	210	380	75	187
Særbevilling og anden indtægt	9.583	0	0	0	0
Renter	41	21	176	126	415
Tilskud til fondsadministration	151	151	151	151	151
I. Indtægter i alt	31.782	24.599	26.548	22.235	26.704

UDGIFTER:

Samlede tilskud fordelt på formål

Afsætningsfremme i alt	2.640	1.666	2.517	2.152	1.559
Forskning og forsøg i alt	3.589	3.737	3.081	2.908	4.343
Produktudvikling i alt	888	856	0	0	0
Rådgivning i alt	7.682	7.776	6.637	5.053	6.730
Uddannelse i alt	359	366	738	306	396
Sygdomsforebyggelse i alt	4.734	6.048	6.058	5.246	6.995
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0	0	0
Dyrevelfærd i alt	307	609	746	1.376	689
Kontrol i alt	0	0	0	0	0
Særlige foranstaltninger			2.724	527	0
Newcastle Disease erstatning i alt	10.595	0	0	0	0
Mefinansiering af initiativer under EU-programmer	0	0	0	0	0
II. Udgifter til formål i alt	30.794	21.058	22.501	17.568	20.712

Fondsadministration

Generel fondsadministration	151	151	151	151	151
Revisionsudgifter	54	50	55	55	55
Bestyrelshonorar	0	0	0	0	0
Øvrige udgifter og tab på debitorer	3	2	6	0	0

III. Administration i alt	208	203	212	206	206
----------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------

IV. Udgifter i alt	31.002	21.261	22.713	17.774	20.918
---------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Overførsel til næste år	780	3.338	3.835	4.461	5.786
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	2,5	15,7	16,9	25,1	27,7

Supplerende oplysninger:

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

Det Danske Fjerkræraad	30.194	19.922	20.561	17.568	14.125
Danmarks Landbrugsrådgivning					5.074
AU, Det Jordbrugsv. Fakultet					620
DTU Veterinærinstituttet					387
KU, Det Biovidenskabelige Fakultet					326
Økologisk Landsforening					180
Danske Æg	0	1.041	1.178	0	0
Dansk Slagtefjerkræ	600	95	762	0	0

V. I alt	30.794	21.058	22.501	17.568	20.712
-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Beretning

vedrørende

Fjerkræafgiftsfondens virksomhed i regnskabsåret

1. oktober 2007 - 30. september 2008.

Fjerkræafgiftsfonden opkræver afgifter i medfør af i lov om administrationen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 297 af 28. april 2004 (Bemyndigelsesloven).

Fjerkræafgiftsfonden administreres af

Fjerkræafgiftsfondens Bestyrelse
Axeltorv 3, 7. sal
1609 København V

Sekretariat og daglig administration:

Det Danske Fjerkræraad
Axeltorv 3, 7. sal
1609 København V

INDTÆGTER

Produktionsafgifter

Produktionsafgifterne er opkrævet i de forskellige led i produktionen i henhold til satserne anført i Direktoratet for FødevarerErhverv bekendtgørelse nr. 1370 af 12. december 2006 for den første uge af oktober 2007 og efterfølgende i henhold til satserne i Direktoratet for FødevarerErhverv bekendtgørelse nr. 1110 af 24. september 2007.

Det samlede afgiftsprovener udgjorde kr. 12.974 tus. kr.

Alle registrerede rugerier har erlagt en afgift for anvendte kyllinger, ællinger, kalkunkyllinger og gæslinger samt af rugeæg af vildtfugle(agerhøns og fasaner), der er produceret i Danmark.

	<u>Kr/100 stk.</u>
Hønekyllinger til konsumægsproduktion	10,00
- første uge	90,00
Slagtekyllinger	5,00
- første uge	6,00
Ællinger	8,00
Kalkunkyllinger og gæslinger	6,00
Agerhøns og fasaner	20,00

Alle autoriserede eller godkendte slagterier har erlagt en afgift for slagtefjerkræ, der er produceret i Danmark.

Slagtekyllinger, øre pr. kg levende vægt	1,3
Strudse, kr. pr. stk	30
Emuer, kr. pr. stk	15
Nanduer, kr. pr. stk.	6
Andet fjerkræ, øre pr. kg grydeklar vægt	0,5

Alle autoriserede ægpakkerier har erlagt en afgift af den mængde æg, som er produceret i Danmark og som er tilgået autorisationshaveren. Desuden har enhver konsumægsproducent, der fra egen ejendom sælger konsumæg fra egen produktion, skulle erlægge en afgift af den mængde der er solgt. Afgiften udgjorde 3,20 kr. pr. 1.000 stk. indvejede æg (i første uge dog 1, 25 kr. pr. 1.000 stk,). Samme afgift erlægges tillige af den mængde æg, som er produceret i Danmark og som er indgået til en virksomhed, der er autoriseret til produktion af ægprodukter.

Eksportører af levende fjerkræ til slagtning har i regnskabsperioden været pålagt følgende afgifter.

	<u>Kr/100 stk</u>
Slagtekyllinger	2,08
Udsætterhøns	0,60
Ænder	1,10
Gæs	2,75
Kalkuner indtil 14 uger	1,50
Kalkuner over 14 uger	5,00
Strudse	3.000
Emuer	1.500
Nanduer	600

I forhold til budgettet for 2007/2008 er der tale om en merindtægt fra produktionsafgifter på 491 tus. kr. , hvilket især kan tilskrives en produktion af daggamle slagtekyllinger og kg slagtede kyllinger på fjerkræslagterierne.

Promillemidler

Tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden udgør for hele 2007/2008 kr. 8.516 tus. samt kr. 187 tus. i CO₂-midler. Tilskuddet er anvendt til delvis dækning af udgifter til afsætningsfremme, forskning og forsøg, rådgivning og sygdomsforebyggelse.

Andre indtægter

I regnskabsåret har Fjerkræafgiftsfonden haft en renteindtægt på kr. 415 tus mod budgetteret 110 tus. kr.

Overførsel

Til 2008/2009 overføres kr. 5.786 tus. mod budgetteret kr. 4.553 tus. eller en øget overførsel i forhold til budgettet på kr. 1.233 tus., der fremkommer som en merindtægt fra produktionsafgifter og renter på knap. kr. 800 tus. og et samlet mindreforbrug på kr. 437 tus. især ved Danmarks Landbrugsrådgivning, der dog søger om genbevilling af uforbrugte midler.

Afgiftsprovenu og promilletilskud m.v. er anvendt i henhold til de i Bemyndigelsesloven foreskrevne rammer til finansiering af aktiviteter i forbindelse med afsætningsfremme, forskning og forsøg, dyrevelfærd, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdoms- bekæmpelse og kontrol samt efter ministerens særlige bemyndigelse.

TILSKUDSMODTAGERE

Det Danske Fjerkræraad

1. Generel sygdomsforebyggelse

Under projektet "Generel sygdomsforebyggelse" er der bl.a. arbejdet med beredskabsplaner ved evt. sygdomsudbrud samt en fortsat aktivitet vedr. salmonellahandlingsplanerne for henholdsvis slagtekyllinge- og konsumægproduktionen.

Med virkning fra 2001 overtog Fjerkræraadet fjerkrædatabase, hvori alle salmonelleresultater i henholdsvis salmonellaplanerne registreres. I 2005 er databasen udvidet, så også resultaterne af kontrolprøverne for vaccination mod Newcastle disease registreres i basen. Fra 2006 er databasen atter udvidet så også overvågningsprøverne for fugleinfluenza i den danske fjerkræproduktion registreres i basen.

Analyser der foretages som "tidlig varsel" prøver i henhold til overvågningsprogrammet for fugleinfluenza betales under dette projekt.

Der blev i 2007 indkøbt et nyt beredskab til håndtering af udbrud af de epidemiske sygdomme Newcastle Disease og Aviær Influenza i fjerkræsektoren. Beredskabet forestås af branchens sekretariat sammen med en udpeget beredskabsgruppe fra branchens virksomheder og producenter. Teknisk er beredskabet baseret på en tæt kontakt til Fødevarestyrelsens beredskab, telefonmøder i beredskabsgruppen og registrering af al forebyggelsesaktivitet på en weblog. Der har i 2008 været en række mistanker om Aviær Influenza, navnlig som følge af serologisk positive resultater fra den løbende overvågning for Aviær Influenza. Alle mistanker er efterfølgende blevet afkræftet, men beredskabet har i mistankesituationerne vist sig velfungerende.

2. Analyser, forældredyrproduktion i slagtekyllingeproduktion

Som foreskrevet i salmonellahandlingsplanen i bekendtgørelse nr. 1161 af 5. oktober 2007, om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og opdræt hertil skal der foretages ca. 14.000 rutinemæssige prøver i centralopdræt og formering til slagtekyllingeproduktion. Valg af laboratorium til undersøgelse af prøverne sker på grundlag af et udbud, og analyseomkostningerne afholdes af Fjerkræafgiftsfonden.

3. Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease

Udgifter til indkøb og indgivelse af vaccine belaster især konsumægproduktionen. Der er derfor truffet beslutning om, at disse producenter skal have tilskud til gennemførelsen af vaccinationen. Tilskudsordningen er godkendt i af EU-Kommissionen. Tilskuddet opgøres ud fra beregninger foretaget ved Afdeling for Driftsøkonomi ved Dansk Landbrugsrådgivning. I 2008 er der ydet et tilskud pr. høne på kr. 0,45.

Udgifterne til vaccination revurderes hvert år, hvorfor også tilskuddet pr. høne vil blive justeret.

I indeværende regnskabsperiode er der udbetalt tilskud til vaccination af ca. 1.700.000 høner.

Mindreforbruget på dette projektet forklares med et færre antal høner, hvortil der er ansøgt om tilskud til end budgetteret.

4. Projektstyring, generel rådgivning, København

Projektet støtter primært branchens forskellige led med faglig oplysning. Dette sker bl.a. ved igangsætning og opfølgning af forskellige projekter, ved deltagelse i forskellige følgegrupper for projektarbejde, forskningsopgaver og forsøgsmæssige undersøgelser.

Der er ydet direkte rådgivning til producenter, hovedsagligt i forbindelse med miljøsprøgnsmål. Mulighederne for korrigerende normtallene for husdyrgødning ud fra dokumenteret effektivitet i egen produktion, fodersammensætning m.v. udnyttes i stigende grad af producenterne. Der er derfor foretaget flere beregninger, hvor Effektivitetskontrollens data sammenkøres med oplysninger om fodersammensætning.

Desuden laves særkørsler fra Effektivitetskontrollen til beregning af dyreenheder produceret i en planperiode (01/08/07 – 31/07/08)

Der er ydet bistand til Projekt Opdræt i form af administration, udformning af projektbeskrivelse, udformning af ansøgninger til DFFE samt deltagelse i en række informationsmøder, følgegruppe, styregruppe og projektgruppe.

Ud fra indsamling af data fra produktionsregnskaber, foderfirmaer og avlsselskaber er der udarbejdet en indstilling vedr. normtallene for husdyrgødning til Normtalsudvalget.

Der har været deltagelse i en arbejdsgruppe under Dansk landbrug om evaluering af det generelle reduktionskrav for ammoniakemission fra husdyrbrug.

Der har været stor opmærksomhed omkring det nye elektroniske ansøgningsstystem for miljøgodkendelser af husdyrbrug. Efter ibrugtagningen har det vist sig, at ansøgningskemaet på flere punkter er uhensigtsmæssigt i forhold til fjerkræ. Dette er søgt rettet i samarbejde med Dansk Landbrug og Miljøstyrelsen.

Der er fortsat fokus på mulighederne for at anvende fjerkrægødning til energiproduktion. Der arbejdes på at få skabt forståelse for, at anvendelse af fjerkrægødning som brændsel til varme eller kraft/varmeproduktion har store miljøfordele.

Det Danske Fjerkræraads Årsberetning 2008 er udarbejdet og foreligger i trykt udgave i januar 2009. Årsberetningen indeholder en lang række faglige artikler og generelle statistikker vedrørende fjerkræbranchens produktion og økonomi.

Der er til DMAs hjemmeside leveres opdateret informationsmateriale vedrørende fjerkræproduktion. Der leveres desuden statistisk og fagligt materiale ad hoc til DMA kommunikationsafdeling til understøtning af den generelle informationsstrategi.

Der er leveret artikler til bladet Dansk Erhvervsfjerkræ

Der har været deltagelse med indlæg på Fjerkrækongressen 2008 og på kurserne for slagtekyllingeproducenter.

Der deltages i Nordisk Fjerkræforbunds ledermøder og Fjerkrækongresser.

5. Produktionsregnskaber

Fjerkræraadet har gennemført et omfattende arbejde med indsamling og bearbejdning af produktionsdata (Effektivitetskontrol), der bl.a. har dannet baggrund for vejledningsarbejdet vedr. produktionsstyring og effektivisering af produktionen, primært inden for konsumægsproduktionen og slagtekyllingeproduktionen. Der er udarbejdet holdopgørelser samt forskellige periodeopgørelser. Der er udviklet en internet baseret e-kontrol, så producenter via egen pc'er og adgang til internettet har mulighed for online indtastning af produktionsresultater og umiddelbar adgang til e-kontrollens resultatopgørelser.

I effektivitetskontrollen for slagtekyllinger er der 100% information om et stort antal parametre (antal indsatte, antal slagtede, levende vægt, antal kasserede, kassationsårsager, antal døde, trædepudescore m.v.).

I 2007 er der desuden oplysninger om foderforbrug for 66,1 % af produktionen og oplysninger om økonomi for 61,3 % af produktionen.

Effektivitetskontrollen for konsumægsproduktionen omfatter ca. 27 % den indvejede mængde på de autoriserede ægpakkerier og ægproduktvirksomheder.

6. Afsætningsfremme konsumæg

Afsætningsfremme for æg blev i 2007/2008 gennemført som en vedligeholdelse af hjemmesiden www.omelet.dk.

7. Afsætningsfremme slagtefjerkræ

Vi deltager aktivt i Fødevarestyrelsens udarbejdelse af en skolemåltidsmappe til de køkkenprofessionelle på landets skoler. Den indeholder bl.a. en lang række opskrifter på sunde og velsmagende måltider med kylling.

Ca. 60 madpublicister ved uge- og dagblade har løbende fået aktuelle informationer om kylling bl.a. til grill og jul samt om campylobacterfri dansk kylling, hæderspris til dansk økologisk kylling m.v. Vi har bl.a. formidlet kylling fra branchen til en test i Smag & Behag.

Dialogprogrammet www.hjemkundskabsforum.dk til undervisere i hjemkundskab, primært i grundskolen og på seminarierne har knap 1100 tilmeldte. Der udsendes 4 nyhedsmails om året. Undervisningsmateriale om kylling har bl.a. været omtalt.

Fjerkrækød er med i DMAs nye blad CUT der i et oplag på 3000 stk. 2 gange årligt udsendes til slagtere og andre interessenter indenfor kødbranchen.

Der er foretaget genoptryk af Dansk slagtefjerkræs undervisningsmateriale

8. Tilskud til afsætningsfremme, Landbrugsrådet

Det Danske Fjerkræraads medlemsbidrag til Landbrugsrådet anvendes delvist til finansiering af udgifterne ved Landbrugsrådets afsætningsfremmende aktiviteter. Bidraget fastsættes i henhold til produktionsværdien.

Landbrugsrådet aflægger særskilt regnskab for anvendelsen af medlemsbidrag med oprindelse i § 6-afgifter (produktionsafgifter og promillemidler).

9. Måltider og ernæring

Projektet FOKUS-fjerkrækød er blevet gennemført. Projektet omfatter udarbejdelse af en lang række specifikationer for hele dyr og udskæringer af fjerkrækød samt et detaljeret faktamateriale om fjerkræ. Formålet med projektet har været at lette indkøbet af fjerkrækød for offentlige og private storkøkkener, og at sikre at køber og sælger i langt højere grad er enige om den ønskede kvalitet af de fjerkræprodukter som storkøkkenerne ønsker tilbud på. Projektet præsenteres for offentligheden ved 3 møder i januar og februar 2009.

Arbejdet med nye næringsstofoplysninger i Fødevaredatabanken i Fødevareinstituttet er påbegyndt og fortsættes. Det består bl.a. af at fremskaffe dokumentation for branchens egne deklARATIONER og muligheden for at bruge udenlandske tal.

Øvrige informationer til madpublicister, diætister, myndigheder m.fl. angående data for kød, ben, skind, tilberedningsmetoder og tilberedningssvind er under afrapportering og ventes færdig januar 2009. Foto af udskæringer fra FOKUS forventes at indgå. Materialet vil blive til rådighed på www.diaetistforum.dk – der vil blive udsendt information om materialet til flere hundrede relevante brugere, så snart det foreligger.

Forbrugerne efterspørger sunde opskrifter, og derfor er der udviklet 48 nye kyllingeopskrifter. En stor del af dem lever op til kriterierne "Sund hverdagsmad", "6 om dagen" og "Slankeretter". Opskrifterne findes på www.danishmeat.dk og vil frit kunne bruges ved angivelse af kilde: DMA.

Der er blevet afholdt videnskabelig orienteringsmøde for 225 diætister m.fl. Et af indlæggene var Patogener i dansk og udenlandsk kød og hvordan sporer man kilden til et fødevarerbårent sygdomsudbrud ved Fødevarestyrelsen, som bl.a. fortalte om de flotte resultater af dansk kylling i forhold til importeret kylling. Herudover fik deltagerne informationer om nye opskrifter på kylling på www.danishmeat.dk. Præsentationerne fra dagen kan ses på www.diaetistforum.dk

Websitet www.diaetistforum.dk som bruges af diætister, ernæringsrådgivere, undervisere, madskribenter m.fl. har mange besøgende og opdateres løbende med den nyeste viden, rapporter,

materialer og power points m.v. Der er lavet et power point materiale til downloading med Y-tallerkenen – 7 modeller for en sund aftensmad efter retningslinier fra Fødevarestyrelsen – der er bl.a. en ret med kyllingebryst.

DMA deltager i partnerskabet BørneBoxen, der henvender sig til børnehavebørn, pædagoger og forældre og bygger på fem sunde huskeråd: Vær en god kammerat, leg, løb, hop og dans hver dag, Spis dig mæt i sund mad, Drik vand når du er tørstig og Vask hænder tit. Der er udarbejdet syv aktivitetskasser. Der er opskrifter med æg og kylling i TroldeBoxen – udgivet november 2007. Måltider og ernæring har lagt et større arbejde i forældrematerialet om Y- tallerkenmodellen udviklet af Fødevarestyrelsen. Mængden af kylling i modellen er sat i vejret på baggrund af nye undersøgelser af kødmængden i kyllingelår i Måltider og ernæring, Vi har bidraget med nemme opskrifter til varm mad til 7 dage for familier med mindre børn heriblandt en ret med kylling. Den nye Y-tallerkenmodel samt opskrifterne for en uge for familien med mindre børn har været bragt i gratisbladet Børn & Fritid. BørneBoxen er blevet evalueret og strategien er ændret, så den nu bedre passer til strategien på området i de nye storkommuner, dvs. at BørneBoxen tilbydes via kommunerne til børnehaverne. Den nye strategi har været prøvet i alle børnehaver i Roskilde Kommune med stor succes. 16 kommuner er på nuværende tidspunkt interesserede i BørneBoxen.

DMA er indgået i partnerskabet 6 om dagen, og derfor kan de nye opskrifter på kylling, der lever op til kriterierne få 6 om dagen logoet på www.danishmeat.dk. Målgruppen for indsatsen i partnerskabet 6 om dagen er nu hovedsageligt dem, der spiser meget lidt frugt og grønt – især børnefamilier, mænd og unge. Der vil i første omgang blive lagt vægt på børnefamilierne. Vi indgår da også i forsøg med måltidsløsninger med kylling i detailhandlen.

Vi deltager aktivt i Fødevarestyrelsens udarbejdelse af en skolemåltidsmappe til de køkkenprofessionelle på landets skoler. Den indeholder bl.a. en lang række opskrifter på sunde og velsmagende måltider med kylling.

Ca. 60 madpublicister ved uge- og dagblade har løbende fået aktuelle informationer om kylling bl.a. til grill og jul samt om campylobacterfri dansk kylling, hæderspris til dansk økologisk kylling m.v. Vi har bl.a. formidlet kylling fra branchen til en test i Smag & Behag.

Dialogprogrammet www.hjemkundskabsforum.dk til undervisere i hjemkundskab, primært i grundskolen og på seminarierne har knap 1100 tilmeldte. Der udsendes 4 nyhedsmails om året. Undervisningsmateriale om kylling har bl.a. været omtalt.

10. Visionsklassificering

Projektet er flerårigt. Det er planen at projektet afsluttes medio 2009.

Projektet er opdelt i følgende 4 faser:

Fase 0: Afdækning af behov og kravspecifikation.

Fase 1: Opstilling af visionudstyr nr. 1 samt udvikling af den første klassificeringsmodel.

Fase 2: Opstilling af visionudstyr nr. 2, forbedring af klassificeringsmodellen, Test af visionudstyrenes nøjagtighed og driftssikkerhed, værdisætning af klassificeringsparametre, udvikling af afregningsmodeller.

Fase 3: Udvikling af et kontrolsystem af visionsudstyret og planlægning af implementeringen af udstyret på alle slagterier.

Projektet forløber planmæssigt. Fase 0 og 1 er gennemført, og fase 2 er startet op. Når projektet slutter i 2009, vil slagtekyllingernes brystkøddindhold kunne anvendes som grundlag for afregningen til producenterne. Dette vil kunne øge hele kædens værditilvækst, og der vil genereres ny viden om faktorer, som fremmer brystkødaflejringen. Denne viden vil højne slagtekyllingeproduktionens vidensgrundlag og specialiseringsgrad.

Projektet udføres i et samarbejde mellem Slagteriernes Forskningsinstitut / DMA, e+v Technology, Rose Poultry, Lantmännen Danpo A/S og Landscentret, Fjerkræ. Projektet har opnået medfinansiering fra Direktoratet for FødevareErhverv (DFFE).

Nedenfor ses en statusrapport for de udførte aktiviteter i indeværende regnskabsperiode.

I første og andet kvartal af indeværende regnskabsperiode blev det første visionanalyseudstyr installeret hos Rose Poultry i Vinderup. Endvidere blev der i perioden fra d. 27. november til 17. december 2007 indsat kyllinger i forsøgsstaldene på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) ved

Aarhus Universitet. Kyllingerne skulle anvendes til "metodeudvikling og opstilling af den første klassificeringsmodel" i projektet. For at sikre, at systemet kan bedømme alle danske slagtekyllinger på den mest korrekte og retfærdige måde, blev kyllingerne specialfremstillet til at have så stor variation som muligt. Kyllingerne skulle dække spændet i den biologiske variation. Variationen blev frembragt af forskellig alder ved slagting, køn, alder på forældredyr og fodring. Da slagtetidspunktet af praktiske årsager var fastsat, blev kyllingernes alder varieret ved forskudt indsættelse. Derfor kan klimafaktorer som f.eks. temperatur og fugt også have påvirket den opnåede variation. Kyllingerne blev slagtet og målt med det nyetablerede visionudstyr i Rose Poultry A/S's slagteri i Vinderup og efterfølgende mærket op. For hver enkelt kylling blev der foretaget kontrolopskæringer på forsøgsslagteriet ved DJF i Foulum. I tillæg hertil blev kyllingerne CT-scannet for at undersøge, om denne metode på sigt kan anvendes som reference i stedet for manuel opskæring af testkyllinger.

Resultatet af første test af visionudstyret i Vinderup viste meget fine resultater. Styregruppen besluttede derfor i april 2008, at lade projektet fortsætte. Herefter har man implementeret det andet visionudstyr på Lantmännen Danpos fjekræslagteri i Års. Der er gennemført splitleverancer fra én kyllingeproducent med 4 ens hold slagtekyllinger for at undersøge, om de to visionsystemer, der pt. er opsat i hhv. Vinderup og Aars, fungerer tilfredsstillende og måler ens. Data er pt. under behandling. Ligeledes i regnskabsperiodens tredje kvartal blev der afholdt et 2-dages seminar med fokus på, hvilke typer af hudskader, visionudstyret bør kunne detektere, og hvordan de skal kategoriseres.

I regnskabsperiodens fjerde kvartal, blev der planlagt endnu et forsøg med variationskyllinger, som skal validere de første klassificeringsligninger, og endnu en gang sammenligne klassificeringen fra de to udstyr i hhv. Vinderup og Års. Det forventes, at visionsystemet vil være i drift på alle danske fjekræslagterier i slutningen af 2009. Projektets mål tegner altså til at blive opfyldt.

11. Dyrevelfærd generelt

Under projektet varetages den generelle og løbende sikring af, at branchen er fuldt opdateret omkring dyrevelfærdsmæssige forhold i fjekræsektoren. Endvidere vedligeholdes databaser for forskellige dyrevelfærdsregistreringer efter aftale med myndighederne.

På branchens vegne opretholdes en løbende kontakt med de danske myndigheder og bistand ydes ved deltagelse i arbejdsgrupper af forskellig kategori. Via udenlandske kontakter dels via organisationer og dels via forskningsinstitutioner og universiteter sikres højt kendskab til den faglige basis for fjekræets velfærd såvel som der vedligeholdes og udbygges netværk med ovennævnte.

12. Stikprøvekontrol, slagtekyllinger

Betaling for stikprøvekontrol af besætninger med slagtekyllinger, jf. § 11 i bekendtgørelse nr. 1069 af 17. december 2001 om hold af kyllinger og rugæggsproduktion skal ske gennem Fjekræafgiftsfonden.

Der er tale om en kollektiv betalingsordning, hvorved betalingen overlades til Fjekræafgiftsfonden, navnlig fordi den foreslåede besætningskontrol vil være stikprøvekontrol af tilfældigt udvalgte besætninger, så det vil være mest rimeligt at lade samtlige producenter bære udgifterne i fællesskab og ikke kun dem, der tilfældigvis bliver udtrukket til kontrol.

Det er første år, at Fjekræafgiftsfonden har modtaget opkrævning fra Fødevarestyrelsen. Merudgiften skyldes, at opkrævningen dækker mere end ét år.

13. Tilskud til uddannelse, Landbrugsrådet

Det Danske Fjekræraads medlemsbidrag til Landbrugsrådet anvendes delvist til finansiering af udgifterne ved Landbrugets Oplysnings- og Kursusvirksomhed. Bidraget fastsættes i henhold til produktionsværdien.

Landbrugsrådet aflægger særskilt regnskab for anvendelsen af medlemsbidrag med oprindelse i § 6-afgifter (produktionsafgifter og promillemidler).

Danmarks Landbrugsrådgivning

14. Konsulentrådgivning fra Landscentret Fjerkræ

I regnskabsåret har der været stor aktivitet i konsulentrådgivningen. Der har været stor aktivitet bl.a. vedrørende miljøansøgninger, byggeri, opdrætskontrol, anvendelse af konceptfoder til slagtekyllinger samt i erfagrunderne. Der har været stor formidlingsaktivitet dels via seminarer, foredrag og diverse artikler i fagbladene. Den opsamlede viden er tilgængelig for alle fjerkræproducenter. For den direkte rådgivning opkræves brugerbetaling.

Bevillingen er anvendt til at sikre fjerkræbranchen et beredskab, der er klar til at rådgive fjerkræproducenter om forhold vedrørende pasning, management, dyrevelfærd, effektivitet, nybygning, renovering, inventar samt strategiplan og miljøforhold. Derudover rådgiver vi kolleger i DMA i faglige spørgsmål vedrørende primærproduktionen og de rammer, der skal produceres under.

For at kunne udføre miljørådgivning for fjerkræproducenterne har det været nødvendigt, at vore erfaringer med det nye IT-ansøgningsskema's håndtering af fjerkræproduktionen blev diskuteret med og leveret til kolleger i DMA (Henrik Bang Jensen) og ved Landscentret (Hans Thysen m.fl.) samt AgroTech, for at disse institutioner kan sikre fjerkræbranchen en fair behandling ved de myndigheder, der evaluerer og reviderer IT-ansøgningsskemaet og den lovgivning, der ligger bag. Via dette arbejde har det været muligt at tilbyde fjerkræproducenterne en specialiseret og effektiv miljøsagsbehandling, som gør det muligt, at branchen også kan udvikle sig fremover - både når det gælder øget miljøvenlighed, bedre dyrevelfærd og produktivitet. Der er et stort behov for at dette samarbejde vedligeholdes og udvikles fremover, idet IT-ansøgningsskemaets muligheder og betingelser til stadighed ændres. Endvidere er der behov for at give indspil til revidering af BAT-blade mv.

I forbindelse med afprøvningerne af nye slagtekyllingelinier har Landscentret, Fjerkræ beregnet økonomi for alle led i kæden ved en evt. overgang til ny avlslinie. I forlængelse af de to linieafprøvninger er der endvidere gennemført gait score vurderinger. Landscentret har givet fagligt indspil til, hvilke krav slagteriet bør stille for at godkende et nyt konceptfoder fra foderstoffirmaerne, som tilgodeser en tilfredsstillende aflejring af brystkød. Der har endvidere været fokus på forekomsten af IB hos slagtekyllinger og indsamling af praktisk viden om, hvorledes sygdommen forebygges i samarbejde med Fjerkræklinikken. Derudover har vi deltaget i møder om forbedring af sikkerheden i E-kontrollen og håndtering af det nye Velfærdsdirektiv fra EU.

Vi har i sommeren/efteråret arbejdet med slagtekyllingers rolle i klimadebatten. Vi har videreformidlet den relevante litteratur på området til "Dansk Erhvervsfjerkræ". Ligeledes har vi deltaget i et møde den 30. september 2008 afholdt af "Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling", som omhandlede "Virksomhedens udledning af drivhusgasser". Det var spændende at høre, hvordan danske og udenlandske virksomheder har fået øjnene op for deres rolle i udledningen af drivhusgasser og aktivt bruger det i deres produktionsmanagement og markedsføring. Overordnet var der enighed om at bruge Livs-Cyklus-Analyse (LCA) (altså alle "led" inkluderes) til at fokusere på CO₂-udledning enten fra et produkt eller virksomheder. Ved Landscentret, Fjerkræ vil dette område modtage øget fokus.

I ægbranchen er der fokus på etablering af "etageredesystemer" til høner, der går frit i huset. Vi har deltaget i en studietur derom i Holland og har fulgt det første anlæg, som blev etableret i en økologisk produktion. Næste etageanlæg etableredes i sommeren 2008 til skrabeægproduktion. Vi har deltaget i møder med inventarleverandør, DMA og myndighederne inden montering af selve anlægget, ligesom vi har holdt foredrag omkring etagesystemer på generalforsamlingen ved Hedegaard Foods producentforening samt for Danægs bestyrelse. Et andet aktuelt fokusområde i konsumægssektoren har været (er) problemer med knækæg. Et problem, som startede i begyndelsen af juni 2008. Spørgsmålet er, om det er et teknisk problem (pakkeriproblem), eller om det skyldes IB D388 eller noget helt tredje? Konsumægssektionen arbejder med problemet i tæt samarbejde med Fjerkræklinikken og øvrige aktører i branchen.

To medarbejdere har deltaget i undervisningen på et af de nye bachelorstudier ved Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet. Vi stod for en undervisningsdag om fjerkræ med forelæsninger og øvelser samt en ekskursion til hhv. en konsumægs- og en slagtekyllingeproducent.

Medarbejdere fra Landscentret Fjerkræ har deltaget i og givet indlæg på seminarer, kongresser og kurser. Der er publiceret adskillige artikler i bladet Dansk Erhvervsfjerkræ og i andre blade.

15. Boksforsøg

Der er gennemført i alt 6 boksforsøg med slagtekyllinger, som alle har høj relevans for den danske kyllingeproducent og branchen som helhed.

Afprøvning af en ny kyllingelinie har i to forsøg vist en betydelig stigning i andelen af det værdifulde brystkød. Konsekvensberegninger har vist en værdistigning pr. kg kylling på mellem 25 og 30 øre. På produktionssiden er der tilsvarende fundet omkostningsstigninger mellem 3 og 11 ører. Der er således et stort potentiale for forbedret økonomi ved at skifte til en ny og mere kødfyldt kyllingelinie.

Nippelaafprøvningsne har vist, at der findes alternativer til den velkendte Corti Stempel-nippen. Dog er Corti Stempel-nippen stadig det sikre valg, hvis der er problemer med trædepudesundheden på bedriften. Den øgede fokus på Corti Stempel-niplerne har endvidere betydet, at man er gået væk fra en midlertidig dårligere produktionsmetode (udstandsning) end den nuværende, hvor niplernes bevægelige dele fremstilles ved en drejeproces.

I dette projekt er der søgt støtte til at udføre 6 boksforsøg med slagtekyllinger. Formålet med boksforsøgene er at generere håndgribelige og praktisk sammenlignelige forsøgsresultater, som alle slagtekyllingeproducenter straks kan anvende på egen farm til at optimere kyllingernes velfærd, produktivitet og slagteværdi. I forsøgene demonstreres og afprøves nye, nyttige og i nogle tilfælde uhensigtsmæssige driftsledelses- og managementmetoder. Resultater fra boksforsøgene skal sikre, at ny viden eller nye produkter hurtigt afprøves under praktiske forhold og straks herefter gøres tilgængelige for alle slagtekyllingeproducenter. Landmanden har behov for målrettet rådgivning, således at han kan optimere sin produktion og udnytte nye muligheder, når de byder sig.

Der er gennemført boksforsøg med følgende titler:

1. *Boksforsøg nr. 99.* Linieafprøvning. Afprøvning af slagtekyllingelinierne Ross 308, Ross 708 og Hubbard Flex i hhv. boksforsøg og storskala.
2. *Boksforsøg nr. 100.* Sammenligning af drikkenipler (2). Afprøvning af fire nipler: Corti Stempel (drejet model), Corti Stempel (dobbelst-stanset model), Impex 10025-2 og Impex 10012.
3. *Boksforsøg nr. 101.* Sammenligning af drikkenipler (3). Afprøvning af fire nipler: Corti Stempel (drejet model), Big Dutchman (top nipple orange), Ziggity og Lubing "snap".
4. *Boksforsøg nr. 102.* Linieafprøvning 2. Afprøvning af slagtekyllingelinierne Ross 308 og Ross 708.
5. *Boksforsøg nr. 103.* Effekt af vitamin-analogen "HyD" i foder til slagtekyllinger.
6. *Boksforsøg nr. 104.* Afprøvning af konceptfoder og standardfoder, samt konceptfoder med høj hvedeandel.

Alle rapporter er eller vil blive tilgængelige på [Landscentrets hjemmeside](#). Derudover anvendes resultaterne i rådgivningsarbejdet samt til undervisning på kurser og indlæg på kongresser.

16. Lugt- og ammoniakemission fra slagtekyllingestalde

Projektets formål var at måle emissioner af ammoniak fra slagtekyllingestalde, som en forlængelse af et tidligere projekt, hvor der blev målt på både lugt- og ammoniakemissioner.

Resultatet af de to projekter viser:

Lugt: Lugtemissioner i vinteren og sommeren er højere end standardemissioner for lugt.

Ammoniak: De højeste ammoniakemissioner forekommer om sommeren. Der er en stor variation i emissionerne mellem dag og nat - især om sommeren.

Ventilation er et vigtigt værktøj til at kontrollere ammoniakemissioner og koncentrationer af ammoniak i stalden.

Om vinteren skal staldens ammoniakkoncentration kontrolleres af hensyn til medarbejdernes og dyrenes sundhed/velfærd.

Projektet er gennemført som et samarbejde mellem Landscentret, Fjerkræ og Landscentret, Plan og Miljø. AgroTech har forestået målingerne og databehandlingen.

Resultaterne vil blive afrapporteret i artikelform, som vil kunne hentes på Landscentrets hjemmeside. Endvidere vil viden/erfaringerne blive publiceret i fagblade (f.eks. Dansk Erhvervsfjerkræ, nyhedsbrev eller tilsvarende).

De indkomne resultater vedrørende ammoniakemission vil kunne indgå i revideringen af normtallene og dermed danne grundlag for de tal, der indgår i de kommende miljørådgivningsrapporter.

17. Slagtekyllingers proteinudnyttelse

Projektet er ikke gennemført tilfredsstillende. Data kan derfor ikke afrapporteres, og forsøget køres om. Udgifter til at køre forsøget dækkes af Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF), som er udbyder af de praktiske forsøgsfaciliteter. Det nye forsøg gennemføres i perioden fra februar til april 2009.

Det overordnede formål med projektet var at bidrage til, at foder til danske slagtekyllinger sammensættes, så produktionsresultater og slagte kvalitet optimeres, samtidig med at udskillelsen af overskydende kvælstof til miljøet minimeres. Formålet med det forsøgsmæssige arbejde i projektet var især at optimere proteinforsyningen i startfoderet. Den følgende effekt af forskelligt proteinniveau i voksefoderet blev også undersøgt.

Projektet blev planmæssigt igangsat medio 2007. Foderet blev specialproduceret på DJFs produktionsanlæg i Foulum i uge 32, og kyllingerne skulle planmæssigt sættes ind i uge 36. Kort tid inden kyllingernes indsættelse blev det desværre konstateret, at foderet var kontamineret og måtte kasseres. DJF producerede derfor (for egen regning) nyt foder i uge 41, og kyllingerne blev indsat i forsøg i uge 44. Den praktiske forsøgsdel blev afsluttet i uge 49 i 2007.

Kort inden forsøgets afslutning blev det konstateret, at de automatisk indvejede foder mængder tilsyneladende ikke var registreret korrekt. Ligeledes var der mangelfuld registrering af kyllingernes vandforbrug. Med en forventning om, at vi kunne få en opgørelse af det samlede foderforbrug, besluttede vi at gennemføre resten af forsøget planmæssigt. En grundig gennemgang af data har dog efterfølgende vist, at de indvejede foder mængder ikke stemmer overens med det opgjorte siloforbrug. Derfor må vi desværre konkludere, at foderdata ikke kan bruges, og projektets formål ikke kan opfyldes med det foreliggende talmateriale.

Projektet skal være indledende arbejde for projektet "Moderne slagtekyllingers behov for aminosyrer". Dette projekt er blevet udsat pga. ovennævnte fejl.

DJF indvilligede i at gennemføre et nyt forsøg, hvor DJF dækker alle omkostninger til foderfremstilling, staldeleje, pasning af kyllinger og slagtning. Det nye forsøg gennemføres i perioden februar til april 2009.

Når de endelige data fra det forsinkede projekt foreligger, vil resultaterne blive offentliggjort på Landscentrets hjemmeside. Efterfølgende vil data indgå i Landscentrets rådgivningsarbejde (herunder ved afholdelse af kurser og møder med branchens interessenter), samt til planlægning af yderligere forsøg indenfor emnet.

18. Lugt- og ammoniakemission fra æglæggestalde

Projektet er søgt som et etårigt projekt i 2007/2008. En forlængelse af måleperioden har medført en ansøgning om udvidelse af projektperioden til også at omfatte perioden fra 2008/2009.

Der har været nogle problemer med at finde relevante samarbejdspartnere til projektet. Der har også været diskussion af målemetoderne og måletidspunkter, hvilket har medført den reviderede forsøgsplan. De resultater, som er umiddelbart tilgængelige, viser, hvor stor en reduktion af ammoniakemissionen det er muligt at opnå ved to ugentlige udmugninger i en burægsstald med berigede bure. Ammoniakmålingerne i vintersituationen og lugtmålingerne mangler at blive databehandlet. Måleserien for skrabeægsstalden følger en revideret forsøgsplan. Planen blev revideret, eftersom driftsperioden for konsumæg strækker sig over 14 måneder. Det har således vist sig nødvendigt at måle over endnu en sommerperiode for at opfylde forsøgets formål.

Der er endnu ikke offentliggjort nogle af resultater. Når resultater foreligger offentliggøres de på Landscentrets hjemmeside.

19. Slagtekyllingers behov for aminosyrer

Det har ikke været muligt at gennemføre de centrale projektaktiviteter i projektet i indeværende projekt år. Derfor er der anmodet om, at den resterende projektbevilling på kr. 284.940 overføres til budgetår 2008/2009.

Projektets formål er at undersøge, hvilket næringsstofniveau – herunder især hvilken aminosyreforsyning, der optimerer produktivitet og slagte kvalitet, samt begrænser slagtekyllingers udskillelse af ufordøjet protein via gødningen. Forsøget skal gennemføres med både hane- og hønekyllinger, så vi får en mere tilbunds gående viden om haner og hønens forskellige næringsstofbehov.

Det indledende arbejde for dette projekt (Projektet "Optimering af slagtekyllingernes proteinudnyttelse") er ikke gennemført planmæssigt. Derfor har det ikke været muligt at igangsætte væsentlige aktiviteter i indeværende projekt. Den problemstilling, projektet berører, er stadig meget vigtig for slagtekyllingebranchen.

Når de endelige data fra det forsinkede projekt foreligger, vil resultaterne blive offentliggjort på Landscentrets hjemmeside. Efterfølgende vil data indgå i Landscentrets rådgivningsarbejde (herunder ved afholdelse af kurser og møder med branchens interessenter), samt til planlægning af yderligere forsøg indenfor emnet.

20. ELISA bestemmelse af ND antistoffer

Der er udviklet en ELISA-test, der er i stand til at detektere antistoffer mod Newcastle Disease (ND) i både blodprøver og i æggeblommer. ELISA-testen er afprøvet på 55 høner i enkeltbure. ELISA-testen viser en god specificitet, alle negative høns forblev negative gennem hele testperioden, og hos de vaccinerede høns kunne der gennem hele testperioden detekteres antistoffer mod ND. Der ses en høj grad af sammenhæng mellem udviklingen af antistoffer i blodprøver og udviklingen af antistoffer i æg. Dog ses en forsinkelse i måling af antistofferne i æggeblomme i forhold til i blodprøverne, men antistofferne i begge materialer holder sig højt gennem hele forsøgsperioden.

Desværre har det høje antistofniveau gennem næsten hele forsøgsperioden gjort det svært at finde en sammenhæng mellem lave antistofmålinger ved hæmagglutinations inhibitions test (HI) test og ved ELISA, hvilket vil være nødvendigt, hvis HI testen skal erstattes med ELISA.

Der mangler en detaljeret databehandling af hele talmaterialet, hvilket forventes at være færdig medio januar 2009. Derudover vil der i løbet af de næste uger blive foretaget en række stabilitetsforsøg med det producerede antigen, for at sikre at dag til dag variationen i ELISA-testen er lav.

Den indsamlede viden/forsøgsresultater vil i løbet af 2009 blive afrapporteret i artikelform, som vil kunne hentes på Landscentrets hjemmeside. Endvidere vil erfaringerne blive publiceret i fagblade (f.eks. Dansk Erhvervsfjerkræ, nyhedsbrev eller tilsvarende).

21. Afbrænding af fjerkrægødning

Projektet er startet med indsamling af viden, og skabelse af kontakter til fabrikanter og brugere af forbrændingsanlæg.

For tiden afventes en politisk afklaring omkring statsafgifter, og der håbes på en fjernelse af afgiften på forbrænding af gødning. Dette medfører, at fabrikanterne af fyranlæg har sat videreudviklingen af selve anlæggene i bero, idet økonomien i et gårdanlæg afhænger af en fritagelse af afgift.

Når situation for tiden er afventende, er der ingen anlæg at udføre måling af hverken aske eller røg på, og derfor er det skønnet bedst at ansøge om forlængelse af projektet.

Det er blevet tilladt at afbrænde husdyrgødning i Danmark, men der er endnu ikke kommet gang i afbrændingen. En væsentlig årsag hertil er, at anlæggende til forbrænding skal leve op til Affaldsdirektivets krav til affaldsforbrændingsanlæg. Dette indebærer strenge krav til rensning af røggassen, hvilket i praksis betyder, at det ikke er realistisk at foretage afbrændingen på mindre

gårdanlæg. Miljøstyrelsen ser på dette forhold. Dette resulterer i et ønske om, at husdyrgødning kan afbrændes som biomasse og ikke som affald. Dette ville i givet fald betyde lempede krav til emissioner fra forbrændingen, og således muliggøre et gårdanlæg.

22. Lugt- og ammoniakemission fra rugeægsstalde

Den første del af projektet er forløbet planmæssigt, idet sommerens målinger af lugt fra rugeægsstalde er udført. De foreløbige resultater viser en væsentligt mindre lugtgene fra disse stalde, end det ses i de gældende normtal i IT-ansøgningssystemet. Den endelige afrapportering er udskudt til regnskabsperioden 2008 – 2009. Fjerkræafgiftsfonden er derfor ansøgt om at godkende en mindre forskydning af midlerne fra første til andet projektår

Formålet med projektet er at sikre, at rugeægsproducenter fortsat kan udvikle deres produktion inden for rammerne af den nye miljølovgivning gældende fra den 1. januar 2007. Der er behov for at opnå bedre viden om hhv. lugt- og ammoniakemissionen fra rugeægsstalde i forbindelse med en udvidelse eller renovering af produktionen. Projektet har følgende delmål:

1. Bestemmelse af normtal for lugt fra rugeægsstalde.
2. Bestemmelse af normtal for ammoniakemission fra rugeægsstalde.

Den indsamlede viden/erfaring vil blive afrapporteret i artikelform, som vil kunne hentes på hhv. Landscentrets og DMA's hjemmesider. Endvidere vil erfaringerne blive publiceret i fagblade (f.eks. Dansk Erhvervsfjerkræ, nyhedsbrev eller tilsvarende).

23. Veterinær assistance

I regnskabsåret har der været stor aktivitet på Fjerkræklinikken, og det veterinære beredskab er blevet anvendt, vedligeholdt og forstærket. For hele regnskabsperioden er der ydet veterinærassistance i 303 journaliserede sager. For disse ydelser opkræves delvis brugerbetaling. Derudover ydes telefonrådgivning. Dyrlægerne har desuden deltaget i en række møder, konferencer og kurser med henblik på at indhente ny viden til fjerkræproducenterne. Denne viden er viderebragt til producenterne via veterinære konsultationer samt diverse foredrag og artikler. Der blev afholdt et kursus om fjerkræsygdomme for dyrlæger i april 2008.

Formålet med bevillingen er at sikre den danske fjerkræbranche adgang til velkvalificeret og specialiseret veterinær assistance fra fjerkræfagdyrlæger. Dette beredskab sikres ved, at der i Fjerkræklinikken er to dyrlæger ansat, som dels kan udføre besætningsbesøg og dels kan obducere syge dyr på Fjerkræklinikken. Dyrlægerne skal endvidere deltage i faglige møder både på nationalt såvel som internationalt plan. Derudover kan de yde faglig ekspertise i forskellige projekter samt bistå branchen ved fagligt udredningsarbejde i forbindelse med veterinære spørgsmål.

Afholdelse af kursus

Kursus for dyrlæger om sygdomme hos æglæggende høner og kalkuner blev afholdt den 8. og 9. april 2008 med 14 deltagere.

Videnopsamling og formidling

I sommeren 2008 blev der dannet en ny Erfa-gruppe (SEK) bestående af repræsentanter for Landscentret, Fjerkræ, pakkerierne, rugerierne og Veterinærinstituttets sektion for fjerkræ. Gruppen vil løbende overvåge og diskutere emner i relation til sundhed, sygdom og produktion i konsumægsbesætningerne. Målet er at yde producenterne og fjerkræbranchen den bedst mulige rådgivning ved at få belyst aktuelle problemer fra alle vinkler. Første møde i SEK blev afholdt på Landscentret den 11. september 2008, hvor vigtigste punkt på dagsordenen var IB-situationen og knækægsproblematikken.

En dyrlæge deltog i møder med repræsentanter for hobbyfjerkræavlere i DK med henblik på at bidrage med sygdomsmæssig viden til pjecen: "Fjerkræ til nytte og fornøjelse", som udkom i sommeren 2008.

Nyhedsbreve om IB m.m.

Pga. store problemer med IB (Infektøs Bronkitis) er vaccinations-anbefalingerne for slagtekyllinger, konsumægso opdræt og konsumægshøner blevet revideret og rundsendt til alle producenter, og der har været fokus på vaccinationsformen (spray- kontra drikkevandsvaccination).

For at få en bedre kommunikation med konsumægsproducenterne udsendtes ultimo september et nyhedsbrev til alle konsumægsproducenter og opdrættere. Emnerne i første udgave er IB og knækæg, Fugleinfluenza – early warning og de nye vaccinationsanbefalinger. Nyhedsbrevet er udgivet i et samarbejde mellem Landscentret, Fjerkræ's konsumægskonsulenter og dyrlæger på Fjerkræklinikken.

Medarbejdere har deltaget i konferencer, kurser og diverse veterinærfaglige orienteringsmøder

Deltagelse i Innovationskonsortiet CHIP

Afdelingen deltager som virksomhedspartner "in kind" i Innovationskonsortiet CHIP (Chicken and Hen Infection Protection). CHIP består af fire forsknings- og udviklingsinstitutioner – bl.a. KU-Life og AgroTech - samt ti virksomhedspartnere. Videnskabsministeriet har bevilliget 13,5 millioner kr. til forsknings- og udviklingsinstitutionerne i en periode på fire år. I den forbindelse har vi stillet kontor og faglig sparring til rådighed for Anders-Ole S. Gjerløff, der i en periode har arbejdet på projektet for AgroTech.

I forbindelse med projektet er der publiceret artikler i bladet Dansk Erhvervsfjerkræ.

Århus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Universitet

24. Grønt lys under rugning

Projektet er et samarbejde mellem Danhatch, DLG, to institutter på det Jordbrugsvidenskabelige fakultet i Foulum og landscentret i Skejby. Danhatch har ansvar for æg og DLG for foder. De to institutter arbejder i projektet med henholdsvis adfærd, velfærd (thermoneutral zone) og immunologi, samt med udviklingen af lyssætningen og klarlægning af de muskelfysiologiske egenskaber, der dels kan karakterisere og dels forklare forskelle i vækstpotentiale mellem behandlingerne

Merforbruget i 2007/2008 skyldes at den ene institut har anvendt hele deres andel af budgettet og at også det andet institut har haft et merforbrug. Den samlede projektbevilling over 2 år overskrides dog ikke, hvorfor der på budgettet for 2008/2009 sker en reduktion af bevillingen til dette projekt.

En beskrivelse af projektet og detaljerede statusrapporter kan findes på <http://www.agrsci.dk/content/view/projects/2042> .

25. Immunitet ved Newcastle disease vaccination

Formålet med dette projekt var at bidrage til en forbedret vurdering af beskyttende immunitet mod Newcastle disease (ND) efter vaccination. Projektet har fokuseret på udvikling af nye analysemetoder til måling af en række immunologiske blodparametre. Vi har undersøgt høns med forskellig genetisk baggrund mht. deres ND vaccinationsrespons og efterfølgende deres respons på en eksperimentel Newcastle disease virus (NDV) infektion.

Generelt så vi en meget stor individvariation i dyrenes vaccine respons hvilket var specielt iøjnefaldende efter blot en enkelt vaccination med levende svækket vaccine i høns med forskellige vævstyper. En gentaget vaccination mindske men eliminerede ikke forskellene. Typisk findes der flere forskellige vævstyper blandt høns i kommerciel produktion og disse resultater tyder således på at også deres ND vaccinerespons varierer i udpræget grad.

Som konklusion er vi meget tilfredse med de værktøjer vi har fået udviklet til at undersøge specielt cellemedieret immunitet induceret ved vaccination af høns. I dette projekt har vi desuden fået et fingerpeg om hvilke parametre det er relevant at måle som udtryk for hvor godt en given NDV vaccine virker.

DTU Veterinærinstituttet

26. Sundhedsstyring i vildtopdræt

Projektets resultater viser forholdsvis stor variation i dødelighed blandt de 15 vildtfugleopdræt i den første leveuge, mens dødeligheden i de to efterfølgende uger er lavere og mere ensartet.

Hovedårsagen til dødeligheden i den første leveuge var sult og/eller forstoppelse, idet kyllingerne havde rettet deres fødesøgning mod emner, der ikke er egnet som foder, især spåner, halm og sandpartikler. Andelen af kyllinger, der døde af sult eller forstoppelse med ikke-fødeemner var 57 % i den første uge. Den næst hyppigste dødsårsag var blommesækkbetændelse, som var årsagen til 15 % af kyllingernes død. De resterende kyllinger var ligesom de to- og tre uger gamle kyllinger døde af forskellige andre årsager med overvægt på forandringer i fordøjelsessystemet. Dødeligheden var generelt ikke alarmerende høj, men dødsårsagerne tyder på, at en optimering af management især lige omkring indsættelsen af kyllingerne vil kunne nedbringe dødeligheden væsentligt.

Projektets resultater pegede kun i enkelte tilfælde mod at der med fordel kunne iværksættes behandling med antibiotika. Alligevel blev der fundet resistente E. coli i nogle flokke. Disse resultater bør føre til en diskussion af antibiotikabehandling af helt unge kyllinger, og af alternative muligheder.

Der er oprettet et link til DTU Veterinærinstituttets hjemmeside, hvor projektet er beskrevet <http://www.dfvf.dk/Default.aspx?ID=22097>.

Projektets resultater vil blive præsenteret for vildtfugleopdrætterne ved deres respektive generalforsamlinger i foråret 2008. Efter at vildtfugleopdrætternes kommentering er modtaget og evt. indarbejdet, vil resultaterne blive offentliggjort i "Dansk Erhvervsfjerkræ".

27. Beskidte æg i konsumægsproduktionen, spirochaeter ?

Der blev ikke éntydigt påvist sygdomsfremkaldende spirochaeter i de indsendte høner. Kun i én af de seks undersøgte flokke blev der fundet en kendt sygdomsfremkaldende spirochaet (B. intermedia). Konklusionen på projektet blev, at der ikke er grund til at tro, at det for øjeblikket er spirochaeter, der er årsag til problemer med diarré og dermed beskidte æg hos danske konsumægshøns i bure.

Der er oprettet et link til DTU Veterinærinstituttet s hjemmeside, hvor projektet er beskrevet <http://www.dfvf.dk/Default.aspx?ID=22097>.

Projektets resultater vil blive offentliggjort i "Dansk Erhvervsfjerkræ". Da resultaterne ikke var af international interesse, skønnes det ikke at være muligt at publicere dem yderligere,

Københavns Universitet, Det Biomedicinske Universitet

28. Resistens hos E.coli

I projektet er der indtil videre indsamlet og undersøgt E. coli-isolater fra slagtekyllingeproduktionen, inklusiv forældredyr. Der er endvidere indsamlet isolater fra konsumægproduktionen (økologisk produktion). Disse er under karakterisering. For yderligere at vurdere forekomsten af resistens hos importerede dyr, er der indsamlet og undersøgt prøver fra importerede forældredyr. Disse prøver er også færdiganalyseret. Endelig er der lavet et case-control studie i slagtekyllingeproduktionen med henblik på at sammenligne forekomst af resistens hos behandlede og ikke behandlede flokke. Ovennævnte undersøgelser forventes at resultere i 3 internationale peer-reviewed artikler, der vil indgå i den ph.d. studerendes afhandling, der forventes forsvaret i løbet af efteråret.

Projektresultaterne er indtil videre præsenteret som kongresindlæg.

29. Amyloid arthropati

Grundet dyrevelfærdsmæssige restriktioner måtte projektet efterfølgende tilpasses – specielt med hensyn til længden af de gennemførte forsøg. Projektet har resulteret i følgende overordnede konklusioner:

- Stamer af *Enterococcus faecalis* isoleret fra udbrud af amyloid arthropati (AA) tilhører samme klonale linie
- Klonen forekommer globalt og udviser mindre genetisk variation (PFGE)
- I forbindelse med sygdomsforløbet resulterer vært/parasit-interaktion i dannelse af pinpoint voksende kolonier (SCV), der er karakteriseret ved at resultere i persisterende infektioner, der er sværere at behandle
- SCV ses først efter 48 timer, hvilket giver diagnostiske vanskeligheder, lige som en blanding af SCV og normale kolonier ofte tolkes som uspecifik blandingsflora
- På trods af at *E. faecalis* normalt medfører blodforgiftning og død, så resulterede systemisk infektion i forbindelse med AA ikke i blodforgiftning eller affektion af indre organer
- Denne undersøgelse har resulteret i den første publikation, der dokumenterer forekomst af SCV i veterinærmedicinen
- Denne undersøgelse er den første, der dokumenterer, at SCV kan reproducere den lidelse, hvorfra de er isoleret
- Hypotesen om at visse MHC typer er mere følsom over for AA kunne ikke bekræftes
- Den klon af *E. faecalis*, der er påvist i forbindelse med AA er endvidere påvist i forbindelse med blodforgiftning hos forældredyr i slagtekyllingeproduktionen, hvor der ikke er påvist AA
- Da der i projektperioden ikke dukkede nye tilfælde af AA op, kunne hypotesen om vertikal transmission ikke verificeres i udbrudsmæssig sammenhæng

Ovennævnte resultater er fremlagt i flere videnskabelige artikler og på kongresindlæg:

Endvidere vil resultaterne blive præsenteret ved branchens årsmøde i 2009.

Økologisk Landsforening

30. Fosforudnyttelse i økologisk produktion

Projektet skal tilvejebringe viden om det er muligt at reducere fosforoverskuddet og dermed forbedre fosforudnyttelsen på bedrifter med økologisk ægproduktion ved at anvende uopvarmet foder.

Indhold af calcium og fosfor i det uopvarmede foder svarer ud fra de foreliggende analyser til det forventede niveau. Det lavere niveau ser ud til at kunne genfindes i form af et tilsvarende lavere indhold i gødningen.

Det reducerede fosforindhold har ikke haft negativ virkning på hverken ægkvalitet, knoglestyrke eller dyrevelfærd.

Der har dog været nogle produktivitsudsving i en af de deltagende besætninger, som forventes at hænge sammen med, at både tilskudsfoder og producentens egne råvarer har haft lidt lavere indhold af protein, aminosyrer og energi end forventet.

Projektet fortsætter i 2008/2009.

FJERKRÆAFGIFTSFONDEN

Ole Høgh Sørensen
Formand

København, den 27-01-09